

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobce: **Ing. M. P.**

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne ze dne 25. 7. 2022, č. j. 27458/22/5200-10423-711333, ve věci pokuty,

takto:

- I. Rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 25. 7. 2022, č. j. 27458/22/5200-10423-711333 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj (dále jen „správce daně“) uložil žalobci dne 16. 6. 2021 pokutu ve výši 1 000 Kč za neodstranění vady daňového přiznání spočívající ve vadě struktury- neuvedení platných rodných čísel, ačkoliv byl žalobce k odstranění vady správcem daně vyzván. Mezi účastníky je spor o to, zda uvedení rodného čísla v podobě deseti nul představuje vadu struktury podání.
2. Žalobce nejprve uvedl důvody svého počínání. Není povinen shromažďovat osobní údaje o třetích osobách a není oprávněn je uvádět do daňového přiznání. Podle žalobce je požadavek na uvedení rodných čísel dětí šikanou. Nemá zákonný podklad.
3. Žalobce dále nesouhlasil s názorem žalovaného, že součástí struktury dat musí být platné rodné číslo podle § 13 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel. Podle žalobce jde o požadavek na obsah, nikoliv na strukturu. Požadavek není upraven v normativní části určující strukturu, pouze v popisné části. Jeho správnost je správností obsahu, nikoliv formy. Požadavek nevyplývá z daňovými orgány dovolávaného pokynu D48, popř. D349 a D24. Žalobce strukturu, požadovanou pokynem D48 dodržel, když uvedl deset textových znaků, reprezentujících číslo. Výzva k odstranění vad struktury je proto nezákonná, nemající podklad v § 74 odst. 1 písm. d) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu.
4. Žalobce se dovolával závěrů zdejšího soudu ve věci č. j. 22 A 21/2023-31 z 18. 12. 2014, potvrzeného rozsudkem Nejvyššího správního soudu dne č. j. 2 Afs 25/2015-38 z 3. 1. 2018, ve kterém oba soudy potvrdily nemožnost postupu, kdy bylo podle daňové správy podáno neplatné a neúčinné podání, a přesto bylo podle něj vyměřeno.
5. Podle žalobce je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné ohledně povinnosti uvést rodná čísla dětí.
6. Konečně žalobce namítl procesní pochybení. V odvolacím rozhodnutí došlo ke změně skutku ve výroku, a proto k porušení § 115 odst. 2 daňového řádu, neboť žalobce nebyl seznámen se změnou právní kvalifikace. V řízení se vyskytla též vada při doručování, neboť nebylo doručováno do datové schránky.
7. Žalovaný s žalobou nesouhlasil a navrhl její zamítnutí. Zopakoval argumenty, na kterých je vystavěno napadené rozhodnutí, na nichž setrval. Rozhodnutí nepovažoval za nepřezkoumatelné, ani neshledal vytykané procesní vady.
8. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalovaného žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná; ve věci rozhodl bez jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s tímto postupem oba účastníci souhlasili.
9. Z daňového spisu krajský soud zjistil, že žalobce podal za období roku 2020 daňové přiznání k dani z příjmů, v jehož tabulce č. 2 „Údaje o dětech žijících s poplatníkem ve společné domácnosti“ uvedl o kolonky „rodné číslo/datum narození“ údaj „0000000000“.
10. Dne 26. 4. 2021 vyzval správce daně žalobce „k odstranění vad podání spočívajících v tom, že výše uvedené podání (pozn. soudu daňové přiznání dani z příjmu fyzických osoba za kalendářní rok 2020) nebylo učiněno ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně“. Z odůvodnění výzvy vyplývá, že žalobce podal podání ve nesprávném formátu, protože jej učinil jak ve formátu DAP.pdf, tak DAP.xml, což není předmět tohoto řízení a soud se tím

proto dále nezabýval. Pro nynější řízení je podstatná pouze v této výzvě obsažená argumentace k vadě struktury, kterou správce daně shledal v tom, že žalobce jako rodné číslo dětí uvedl pouze deset nul. Správce daně současně s odkazem na ustanovení § 74 a § 247a odst. 2 daňového řádu poučil žalobce o tom, že neodstranění této vady nemá za následek neúčinnost podání, ale zaplacení pokuty.

11. Dne 16. 6. 2021 vydal správce daně podle § 274a odst. 2 daňového řádu platební výměr na pokutu ve výši 1 000 Kč za neodstranění vady podání specifikované ve výše uvedené výzvě k odstranění vad podání. Proti platebnímu výměru podal žalobce odvolání, o kterém rozhodl žalovaný nyní napadeným rozhodnutím.
12. Pro posouzení žaloby je stěžejní otázka, zda uvedení deseti nul v rodném čísle v daňovém přiznání je vadou stanovené struktury podání ve smyslu § 74 odst. 1 písm. d) daňového řádu, podle kterého *správce daně vyzve podatele, aby ve stanovené lhůtě odstranil vady podání, které spočívají ve skutečnosti, že podání nebylo učiněno ve stanoveném formátu nebo struktuře, a které nejsou současně vadami podle písmene a) nebo b).*
13. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odlišil obsah podání na jedné straně a jeho formát a strukturu na straně druhé. Pojem *struktura podání* vyložil takto: *„struktura podání je pak definována závazným XSD schématem, které určuje pravidla, jež musí dokument XML dodržet, a definuje „základní stavební atributy či elementy dokumentu XML“, jako jsou např. přípustné elementy a atributy, či „datové typy“ elementů a atributu (běžné datové typy jsou celá čísla, desetinná čísla, textové řetězce, datum čas, logická hodnoty atd.) nebo počty, hierarchie a standardní hodnoty elementů (počet, pořadí, povolený způsob vyplnění a rozsah znaků, fixní hodnoty výběrových polí atd.) XSD schémata, jež definuje XML „strukturu“ a tvoří její zveřejněný popis včetně jednotlivých elementů, atributů a jejich datových typů, musí být dodrženo, neboť pouze tak lze XML podání označit za validní, resp. elektronicky automatizovaně akceptovatelné a zpracovatelné na straně příjemce podání, který je (s odkazem na jím zveřejněnou XML strukturu, resp. XSD schémata), takto i očekává“* (viz bod 33 napadeného rozhodnutí). S odkazem na ustavení § 13 zákona o evidenci obyvatel dospěl k závěru, že deset nul jako rodné číslo není možné. Odkázal se na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 1. 2021, č. j. 22 Af 19/2020-46, a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 6. 2018 č. j. 5 A 20/2016-78, a uzavřel, že jde o vadu struktury, když žalobce nedodržel ve zveřejněném XSD schématu stanovený datový typ položky *„textová reprezentace čísla (nutno zachovat vodící nuly), dále 10“*. Podle žalovaného, aby podání mohlo být automaticky zpracováno, musí být dodrženo uvedení platného rodného čísla dítěte, odlišného od rodného čísla poplatníka a musí být vyplněno. Což se v případě žalobce nestalo a správce daně musel ručním zásahem do daňového přiznání rodná čísla zpracovat.
14. Krajský soud souhlasí s žalovaným v tom, že je rozdíl mezi obsahem a strukturou údaje. Shoduje se s žalovaným rovněž v tom, že struktura představuje uspořádání daných elementů či atributů, což v případě rodných čísel znamená uvedení stanoveného počtu čísel (deseti). Rovněž souhlasí s žalovaným v tom, že zachování struktury slouží pro automatické – počítačové zpracování dokumentů, a proto je nutno požadované atributy či elementy dodržet, jinak se struktura stává pro počítač nečitelnou. Konečně, závěr o tom, že strukturou se rozumí *„uspořádání informací v takové formě, aby s ním počítačové aplikace určené právě pro práci s daty v takovém formátu a struktuře mohly pracovat“*, uvedl i Městský soud v Praze v žalovaným citovaném rozsýdudku 5 A 20/2016, a to dokonce v žalovaným citované čísti.

Stejný závěr přijal zdejší soud již 28. 1. 2021 v rozsudku č. j. 22 Af 19/2020-46, který se zabýval otázkou podobnou nyní projednávané věci (se stejným závěrem).

15. Krajský soud na rozdíl od žalovaného přisvědčuje žalobci, že uvedené bezzbytku dodržel. Na stanoveném místě stanoveného a zveřejněného formuláře uvedl jako rodná čísla svých dětí údaj ve struktuře požadované, tedy v číslech a požadovaném počtu deseti. Uvedení deseti nul jako rodné číslo tedy není vadou struktury.
16. K porušení struktury by došlo v případě, kdyby žalobce údaj neuvedl. Nebo kdyby žalobcův údaj nebyl složen z požadovaného počtu čísel, žalobce by například uvedl jen sedm čísel nebo 11, nebo pokud by údaj obsahoval jiné elementy, než čísla, například lomítko. K tomu však nedošlo.
17. Rovněž lze souhlasit s žalovaným, že rodné číslo v podobě deseti nul na první pohled nemůže být platné. Takové rodné číslo je zcela zjevně odporující § 13 odst. 3 zákona o evidenci obyvatel, podle kterého *rodné číslo je desetimístné číslo, které je dělitelné jedenácti beze zbytku. První dvojčíslí vyjadřuje poslední dvě číslice roku narození, druhé dvojčíslí vyjadřuje měsíc narození, u žen zvýšené o 50, třetí dvojčíslí vyjadřuje den narození. Čtyřmístná koncovka je rozlišujícím znakem fyzických osob narozených v tomtéž kalendářním dnu.* Uvedení neplatného rodného čísla je ovšem vadou obsahu, nikoliv struktury, jakkoliv očividná jeho neplatnost je. Je totiž automaticky zpracovatelné počítačem, protože obsahuje platné elementy – číslice, naopak neobsahuje elementy pro počítač na daném místě nečitelné, byť s výsledkem, že počítač údaj odmítne (ať již např. ve formě hlášení chyby). Jde o stejnou vadu obsahu, jako by bylo v případě, kdyby žalobce například učinil chybu v psaní a uvedl rodné číslo neplatné, nebo rodné číslo třetí osoby odlišné od jeho dětí. Stejným způsobem by byl posuzován např. chybný údaj ve jméně dítěte, popř. chyby ve jméně žalobce a podobně.
18. Nejde – li o vadu struktury, není taková vada odstranitelná postupem podle citovaného § 74 odst. 1 písm. d) daňového řádu. Její neodstranění nemůže mít za následek vznik povinnosti zaplatit pokutu podle § 247a odst. 2 daňového řádu, podle kterého *tomu, kdo na výzvu správce daně neodstraní vadu podání podle § 74 odst. 1 písm. c) nebo d), vzniká povinnost uhradit pokutu ve výši 1 000 Kč, jejíž povinnost zaplatit byla žalobci platebním výměrem uložena podle odstavce třetího téhož ustanovení.*
19. Krajský soud tedy přisvědčil žalobní argumentaci o nezákonnosti výzvy k odstranění vad a z ní rezultující nezákonně uložené povinnosti zaplatit pokutu pro její neuposlechnutí. Krajský soud proto napadené rozhodnutí zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Závěrem, že uvedení deseti nul na místo rodného čísla dětí ve formuláři daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob není vadou struktury podání, je žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.
20. Krajský soud k ostatním žalobním námitkám uvádí jen stručné vypořádání, když stěžování spor mezi účastníky byl shora uvedeným rozhodnut.
21. Předně krajský soud nesouhlasí s žalobcem v tom, že by argumentace žalovaného ohledně rodných čísel dětí byla nepřezkoumatelná. Z napadeného rozhodnutí jasně vyplývá, proč žalovaný považoval žalobcem uvedená rodná čísla za neplatná, včetně právní úpravy, na základě které žalovaný uvedený závěr přijal. Konečně, o neplatnosti uvedených rodných čísel mezi účastníky ani není sporu, když žalobce sám připouští motivaci pro svůj postup, kterou je obrana před údajnou šikanou resp. neúměrně zatěžujícím postupem správce daně,

který požaduje uvedení rodných čísel žalobcových dětí, ačkoliv je má k dispozici. K tvrzenému neúměrně zatěžujícím postupu se soud v tuto chvíli nemůže vyjádřit. Uvedené by bylo možné přezkoumat v případě, kdyby napadené rozhodnutí bylo vystavěno na argumentu, že rodná čísla dětí žalobce musí uvést vždy, i když jsou správci daně známa. Na tom však napadené rozhodnutí nestojí.

22. Dále žalobce vnesl argumentaci k právní povaze pokynu D48 a dalších. Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí není vystavěno na posouzení charakteru těchto dokumentů, ani zde se neotevřel prostor soudu pro jejich posouzení.
23. Konečně žalobce namítl procesní pochybení žalovaného. Porušení ustanovení o řízení, nebo – li procesní vady, mohou být při přezkumu rozhodnutí relevantní pouze tehdy, pokud měly za následek jeho nezákonnost (§ 65 odst. 1 a § 78 odst. 1 s. ř. s., srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2005 č. j. 6 Ads 57/2004-59, následovaný judikaturou, např. č. j. 2 As 322/2016-39 z 22. 3. 2017). Žalobce však ani v žalobě neuvedl, jak tvrzené vady ovlivnily zákonnost napadeného rozhodnutí. Tyto námitky proto důvodné nejsou.
24. Výrok o náhradě nákladů řízení vyplývá z § 60 odst. 1 s. ř. s. V řízení byl plně procesně úspěšný žalobce, kterému vzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Podle obsahu spisu tvoří jeho náklady zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Krajský soud proto žalovaného k zaplacení takto vyčíslených nákladů zavázal, a to ve lhůtě přiměřené možnostem žalovaného (§160 odst. 1 zákona č. 99/1964 Sb., ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 23. května 2024

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu